

Otthonunk címszavai

Lottéria, lovarda, labdarúgás + Német és angol változat + Készül a sűrített népszerű várostörténet

A Corvina Kiadónál minden városát szerető, történelmi érdeklődésű budapestit felcsigázó kötet készül. Céljáról, tartalmáról Tóth Endréné a vállalkozás kezdeményezője és szerkesztője tájékoztat:

— A Budapesti Enciklopédia, amelynek idén megjelenő magyar változata mellett már a német és angol nyelvű változata is készül, (most fordítják) a főváros iránti hazai és külföldi érdeklődést szeretné kielégíteni. Pontosabban azt a fajta érdeklődést, amely nem az egyes részletekre, hanem az egészre, Budapest múltjára és jelenére, életének valamennyi fontosabb vonására kíváncsi. Budapestnek — mint minden európai nagyvárosnak — viszonylag gazdag irodalma van. Az elmúlt huszonöt év alatt is sok könyv és tanulmány jelent meg, amely a megelőző évszázad hagyományait folytatva tárgyalja a várostörténet egy-egy területét. Az Enciklopédia ebből az anyagból igyekezett a legnevesebb szakemberek segítségével kiszűrni és tömöríteni a legfontosabb, leginkább közhasznú ismereteket. Ilyen összefoglalás iránt mindenekelőtt a külföld érdeklődik. Hiszen a hozzánk érkező vendégeket sok minden érdekli, amiről a más célt szolgáló útikönyvek nem tájékoztatnak. Ugy hiszem azonban, hogy a budapestiek és a fővárosba utazó vidékiek is sok kérdésükre választ találnak majd a *harmincöt szövegívet és tíz ív illusztrációs anyagot* tartalmazó kötetben. Az Enciklopédia cikkei tudományos igényvel készültek, de — tekintettel a mű céljára — népszerűen, közérthető módon.

Tíz ív illusztráció

— Mi minden lesz a Budapesti Enciklopédiában?

— Több mint *négyszáz címszó* lesz a kötetben. Néhány példa: „A” betű alatt szó lesz az Alagútról, Aquincumról, az Állatkert-ről, az Állami Déryné Színházról és a főváros állatvilágáról. A Bástyasétány után a Bartók-archívum következik, majd a Batthyány tér, a Bécsi-kapu tér és az egykori Belvárosi Színház. Vagy nézzük az L-betűt. Labdarúgás, Laci-konyha, Lánchíd, Láng-Gépgyár... Lipótváros, Lottéria, Lovarda, Lovaspólo... Lukács-fürdő következik, majd jön a Madách Színház, a Magyar Állami Népi Együttes, a Magyar Tudományos Akadémia, a Majakovszkij utca — a régi Király utca — és a budapesti május elsejék történetét bemutató cikk. Vagyis az Enciklopédia mindenről tájékoztatni kíván, ami Budapesten a politikában, társadalomban, iparban, közlekedésben, művészetben, szellemi életben, építészetben, a mindennapi élet kellemességéért és színességéért az évszázadok során történt. Éppen ezért a kötet — minthogy Budapest legalább százhusz éve az ország szíve — Magyarország történetére és kultúrhistoriájára kiterjedő érvényvel is készült. A Bertalan Vilmos által válogatott érdekes illusztrá-

ciós anyag — rajzok, fotók, térképek, grafikonok, stb. — ugyancsak sok mindent érzékeltetnek hazánk múltjából. A Budapesti Enciklopédiában lesz névmutató, címszójegyzék, időrendi táblázat és a fővárosi irodalmába kalauzoló, az egyes cikkek forrásai közé vezető bibliográfia.

Vezet a századvég

— Melyik várostörténeti korszakot érzi a leginkább kidolgozottknak?

— Amikor 1965-ben munkához láttunk, Európaszerte tetőpontján volt a szecesszió és általában a századforduló iránti érdeklődés divatja. Ezért is, meg azért is, mert Budapest történetében a századforduló jelentősége igen nagy, azt a periódust igyekeztünk legrészletesebben és sok oldalról bemutatni.

— Például?

— A Millennium címszó csaknem félszáz oldalon ismerteti az 1896 évi kiállítás, az államalapítás ezredik évfordulóját ünneplő események történetét és társadalmi-politikai-kultúrtörténeti hátterét. Ilyen tömören, a lényegre sűrítő igyekezettel, és ilyen sokoldalú ténygazdagság-

gal talán még nem is foglalták össze a századvég fővárosi életformáját.

— Idézhetnék valamit ebből a tanulmányigénnyel készült címszóból?

Katonai léghajó

— 1896. május 2-án nyílt meg a Városligetben a millenáris kiállítás „barangok zúgása és az első magyar filmhíradót felvevő Sziklay Arnold mester gépének berregése között... Amikor a király kilépett a hadügy pavilonjából, egy főhadnagy és egy hadnagy a kiállításon szereplő katonai léghajóval felemelkedett és Vácig szállt... Sötétedés-kor bezárják ugyan a csarnokokat, de az utakon és tereken elektromos izzólámpák százai gyulladnak ki nappali fényvel árasztva el a kiállítást... Nem volt ilyen fényes az idegenforgalmi mérleg. Hiába küldték szét hat nyelven a millenniumi ünnepségek és a kiállítás meghívóit a világ minden részébe, külföldről a vártnál jóval kevesebb vendég érkezett. A bevétel is elmaradt a tervezettől...

— Mekkora példányszámban jelenik meg a Budapesti Enciklopédia?

— A magyar változat hatezer példányban.

— Elég lesz ennyi?...